

Sygn. akt IIIRC 438/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2015r.

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich,
w składzie:

Przewodniczący SSR Barbara Świętochowska

Protokolant Alicja Ławrynowicz

po rozpoznaniu w dniu 02 lipca 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa A. G. (1)

przeciwko K. B.

o alimenty

I. Oddala powództwo.

II. Odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania w sprawie.

Sygn. akt III RC 438/14

UZASADNIENIE

L. G. (1), opiekun prawny całkowicie ubezwłasnowolnionego A. G. (1), wystąpił z powództwem przeciwko K. B., o zasądzenie na rzecz powoda alimentów w kwocie po 500 złotych miesięcznie, płatnych do 10- ego każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od daty wniesienia pozwu.

Pozwana K. B. wnosiła o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Powód A. G. (1) i pozwana K. B. pozostawali ze sobą w związku małżeńskim od 16 grudnia 1995 roku do dnia 28 lutego 2008 roku. Związek małżeński stron został rozwiązany przez rozwód, wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Białymstoku w sprawie I C 2294/07, z winy pozwanej K. G., obecnie G. - B. (k. 38 akt sprawy IC 2294/07 SO w Białymstoku). Ze związku małżeńskiego strony mają jedno dziecko – syna M. G. urodzonego (...). M. G. mieszka wraz z matką od 13 czerwca 2013 roku. Po rozwodzie strony dokonały podziału majątku dorobkowego, w skład którego wchodziło mieszkanie własnościowe spółdzielcze położone w B. przy ulicy świętego (...)/24. Mieszkanie to zostało postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie II Ns 3276/09 przyznane powodowi, a na rzecz pozwanej Sąd orzekł spłaty w kwocie 5690,05 złotych (k.281akt sprawy III RC 482/13 SR w Bielsku Podlaskim). W dniu 9 sierpnia 2011 roku A. G. (1), aktem darowizny przekazał bratu W. G. mieszkanie w B., nabyte w drodze podziału majątku dorobkowego. (k. 281 akt sprawy III RC 482/13 SR w Bielsku Podlaskim).

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim prawomocnym wyrokiem z dnia 15 maja 2014 roku w sprawie III RC 482/13, zasądził od A. G. (1), na rzecz syna M. G. alimenty w kwocie po 300 złotych miesięcznie.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaski w sprawie III RNs 378/14 L. G. (1) został ustanowiony opiekunem prawnym całkowicie ubezwłasnowolnionego A. G. (1).

W dacie orzekania w sprawie rozwodowej, powód A. G. (1) miał 34 lat. Z zawodu był technikiem elektronikiem. Zatrudniony był jako technik serwisu w Firmie (...), z wynagrodzeniem 1500 złotych miesięcznie. W okresie od 14 maja 2005 roku do dnia 11 października 2006 roku prowadził działalność gospodarczą – fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne. W listopadzie 2007 roku przeszedł operację guza prawego płata skroniowego. Następnie kontynuował leczenie w postaci radioterapii. Nie prowadził z ówczesną małżonką K. G. (obecnie K. B.) wspólnego gospodarstwa domowego. Ponościł wszystkie koszty utrzymania mieszkania, w którym mieszkał wraz z synem i żoną. Wydatki na ten cel wynosiły 300 złotych miesięcznie. Sprawował osobistą opiekę nad synem.

Pozwana K. B. miała w tym czasie 34 lata, wykształcenie średnie ekonomiczne. Od roku 2005 miała problem alkoholowy. W dniu 4 sierpnia 2006 roku spowodowała wypadek drogowy, w następstwie którego doznała obrażeń ciała w postaci złamania kręgosłupa. W tym czasie była zatrudniona w B. w firmie recyklingowej, jak przedstawiciel handlowy, z wynagrodzeniem około 1200 złotych. Po wypadku nie pracowała zarobkowo. Przebywała na świadczeniu rehabilitacyjnym. Nie miała prawa do świadczeń rentowych. Została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i otrzymywała świadczenia z MOPS w kwocie 400-420 złotych miesięcznie. W roku 2007 wyprowadziła się do matki do H.. W tym czasie cierpiała na depresję i alkoholizm. Nie uczestniczyła w sprawach o rozwód i podział majątku dorobkowego. Nie była o nich informowana. Do roku 2014 nie otrzymała od byłego męża należności z tytułu spłat z majątku dorobkowego.

Zgodnie z art. 60§1 kro małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Według § 2 tego przepisu, jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Świadczenia alimentacyjne między rozwiedzionymi małżonkami stanowią kontynuację powstałego przez zawarcie małżeństwa obowiązku wzajemnej pomocy w zakresie utrzymania i trwają mimo rozwodu – tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12.09.2001 r., w sprawie V CKN 445/00 (LEX nr 52490).

Powód A. G. (1) ma obecnie 41lat. Jest osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Mieszka wraz z rodzicami we wsi T.. Prowadzi z nimi wspólne gospodarstwo domowe. Poności miesięcznie koszty utrzymania domu do kwoty 50 złotych. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 1 czerwca 2012 roku, na okres do dnia 30 czerwca 2014 roku został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Nadal leczony jest z powodu guza mózgu. Otrzymuje świadczenia rentowe w kwocie 1050,00 złotych oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie po 150 złotych miesięcznie. Ma orzeczony obowiązek alimentacyjny wobec syna M. G., w kwocie po 300 złotych miesięcznie.

Na uzasadnienie roszczenia opiekun prawny powoda L. G. (1) podał, że A. G. (1) do normalnego życia potrzebuje pomocy osób trzecich. Nie jest w stanie podejmować żadnej pracy zarobkowej, która przynosiłaby stały miesięczny dochód. Z renty w kwocie 1050 złotych zobowiązany jest do ponoszenia alimentów na rzecz syna M., kosztów związanych z codziennym życiem. Sytuacja majątkowa i osobista daje uzasadnione podstawy do zasądzenia na jego rzecz alimentów od byłej żony.

Z wyjaśnień L. G. (2), opiekuna prawnego powoda wynika, że powód nadal leczony jest onkologicznie. Leczenie to jest w ramach NFZ. Powód jeździ również na badania do B.. Miesięcznie na wyjazdy związane z leczeniem wydają średnio 200 złotych. Wizyta lekarska w B. kosztuje 250 złotych. Wraz z kosztami dojazdu jest to kwota 400- 450 złotych. W ubiegłym roku powód był w B. na 4 wizytach. Według opiekuna, powód potrzebuje 100 złotych miesięcznie

na ubrania, 50 złotych na krzyżówki i środki czystości. Rodzice powoda są na emeryturach i otrzymują łącznie około 2000 złotych świadczeń emerytalnych. Rodzice powoda, przekazali L. G. (1) gospodarstwo rolne o pow. 20 ha. Wraz z synem A. korzystają z produktów wytwarzanych w tym gospodarstwie. Pozwana K. B. ma 40 lat, wykształcenie średnie ekonomiczne. Nie pozostaje w związku małżeńskim. Mieszka z dwójką dzieci: synem M. w wieku 19 lat oraz z córką G. w wieku 3 lat. Córka jest zaliczona do osób niepełnosprawnych od urodzenia (k. 126), wymaga kształcenia specjalnego (k. 123). Pozwana orzeczeniem (...) Zespołu (...) o Niepełnosprawności w H. z dnia 8 grudnia 2014 roku, została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności - do 31 grudnia 2018 roku. Niepełnosprawność istnieje od 14 kwietnia 2008 roku. (k. 125). Pozwanej przysługuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, którego wysokość w roku 2015 wynosi 1200 złotych (k. 118). Otrzymuje również zasiłek pielęgnacyjny na córkę w kwocie 153 złote (k. 119) oraz świadczenia wypłacane na rzecz tego dziecka z funduszu alimentacyjnego w kwocie po 500 złotych miesięcznie (k. 125). Do 25 marca 2015 roku mieszkała wraz z dziećmi w mieszkaniu matki I. M.. Ponośliła 3/4 kosztów utrzymania mieszkania. Z dniem 25 marca 2015 roku zawarła umowę najmu lokalu mieszkalnego z ZGM w H.. Czynnosc za mieszkanie wynosi 364,97 złotych (k. 108).

Z wyjaśnień pozwanej wynika, że od roku 2005 miała problem alkoholowy. W dniu 4 sierpnia 2006 roku spowodowała wypadek drogowy, w następstwie którego doznała obrażeń ciała w postaci złamania kręgosłupa. W tym czasie była zatrudniona w B. w firmie recyklingowej, jak przedstawiciel handlowy, z wynagrodzeniem około 1200 złotych. Po wypadku nie pracowała zarobkowo. Przebywała na świadczeniu rehabilitacyjnym. Nie miała prawa do świadczeń rentowych. Została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i otrzymywała świadczenia z MOPS w kwocie 400-420 złotych miesięcznie. W roku 2007 wyprowadziła się do matki do H.. W tym czasie cierpiała na depresję i alkoholizm. Nie uczestniczyła w sprawach o rozwód i podział majątku dorobkowego. Nie otrzymała wezwania na rozprawę. W czasie wspólnego mieszkania z powodem, powód nadużywał alkoholu. Obecnie pozwana zachowuje abstynencję. Przeszła terapię przeciwalkoholową.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 lipca 199 roku w sprawie I CKN 356/99 zawarł tezę, że pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego wymaga oceny nie tylko w chwili rozwodu, ale w każdorazowej sytuacji uprawnionej osoby. Dla uwzględnienia na podstawie art. 60 § 2 k.r.o. powództwa niezbędnym jest by to właśnie rozwód pociągał za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego. Ujawnienie się zatem wskazanych w tym przepisie skutków nawet po wielu latach od orzeczenia rozwodu może uzasadniać uwzględnienie powództwa na podstawie art. 60 § 2 k.r.o. ale tylko wówczas, jeśli zostanie ustalone, że wspomniane skutki są następstwem rozwodu, a nie zostały spowodowane innymi przyczynami.

Sąd podziela w całości powyższe stanowisko, jak również stanowisko Sądu Okręgowego w Nowym Sączu zawarte w wyroku z dnia 23 października 2013 roku w sprawie III Ca 627/13, że dla uwzględnienia na podstawie art. 60 § 2 k.r.o. powództwa niezbędnym jest, by to właśnie rozwód pociągał istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego. Ujawnienie się zatem wskazanych w tym przepisie skutków nawet po wielu latach od orzeczenia rozwodu może uzasadniać uwzględnienie powództwa na podstawie art. 60 § 2 k.r.o., ale tylko wówczas, gdy zostanie ustalone, że wspomniane skutki są następstwem rozwodu, a nie zostały spowodowane innymi przyczynami (LEX nr 1716469).

W niniejszej sprawie, z uwagi na fakt, że związek małżeński stron został rozwiązany przez rozwód z wyłącznej winy K. B., ustalić należało, czy sytuacja materialna A. G. (2), istotnie się pogorszyła na skutek rozwodu. Zauważyć należy, że brak niedostatku sam przez się nie przesądza o uprawnieniu do wsparcia materialnego. Rozstrzygające jest w tym względzie istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego - tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15.02.2001 r., w sprawie II CKN 391/00 (LEX nr 52629).

Bezspornym w sprawie jest, że strony uzyskują stały miesięczny dochód: powód – świadczenie rentowe, pozwana świadczenie pielęgnacyjne. Oba te świadczenia są w zbliżonej wysokości. Przed rozwodem powód pozostawał w zatrudnieniu z wynagrodzeniem 1500 złotych. Pozwana nie miała prawa do żadnych świadczeń, pozostawała na utrzymaniu matki.

W ocenie Sądu, sytuacja materialna A. G. (1) nie pogorszyła się na skutek rozwodu. Przyczyną pogorszenia się jego sytuacji materialnej jest choroba, która wystąpiła przed rozwodem tj. w listopadzie 2007 roku. W tym czasie stwierdzono u powoda guza mózgu. W tym czasie małżonków nie łączyły już żadne więzi. Pozwana po wypadku wyprowadziła się do matki do H. i z nią zamieszkała. Zatem od kwietnia 2007 roku nie mieszkała z mężem i synem. Powód mieszkał wraz z synem w B.. Oboje małżonkowie nadużywali alkoholu. Ich mieszkanie było zadłużone. Do roku 2011 powód pracował zarobkowo. Zadłużenie mieszkania zostało uregulowane przez W. G., brata powoda, na którego powód przeniósł w drodze darowizny własność mieszkania w B., które otrzymał w drodze podziału majątku dorobkowego. Okoliczność nadużywania alkoholu przez pozwaną na wiele lat przed orzeczeniem rozwodu jest bezsporna. Okoliczność nadużywania alkoholu przez powoda wskazała pozwana, potwierdził ją również w swoich zeznaniach świadek W. G. (k. 105).

Niezależnie od powyższych ustaleń, pozwana nie ma możliwości łożenia na utrzymanie powoda. Znajduje się ona w trudnej sytuacji materialnej. Okoliczność tę potwierdza materiał dowodowy zgromadzony w sprawie. Potwierdzają ją również świadkowie I. M., J. S. i I. S. (k. 77 odw. -78). Zdaniem Sądu, powódka z uwagi na konieczność sprawowania osobistej opieki nad córką G. nie może podjąć żadnej pracy zarobkowej. Otrzymywane przez nią świadczenia, zaspokajają zaledwie podstawowe potrzeby jej rodziny.

W związku z powyższym, orzeczono jak w sentencji, na podstawie art. 60§1 i 2 kro.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 102 kpc - Sąd odstąpił od obciążania stron kosztami procesu, z uwagi na ich trudną sytuacją materialną.